

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Bulv. Regula Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 360 Lel.

Fél évre ... 180 Lel.

Negyed évre ... 90 Lel.

Havonta ... 30 Lel.

Hirdetések díjszabás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Az én házam . . .

Arad város lakáshivatala most dolgozza fel a lakáskataszter adatait. Azt reméli a lakáshivatal, hogy a munkálatok befejezése után tiszta képet fog nyerni arról, milyen lakások, illetve lakrészek állhatnak ama sokak rendelkezésére, akik az ijesztő mérvű lakáshiány következtében vagy hajléktalanok vagy egészségtelen szűkséglakásban húzódnak meg. Ez a rendelkezés mindenestre némileg enyhíteni fogja a lakáshiányt, de ez még nem minden. A legfontosabb kérdés az, hogy új lakóházak létesüljenek Aradon. Ez az egyetlen és egyedül orvosság a lakásműzriának nevezett betegség ellen. Csak hogy . . . és itt felsorakozhatnak a gátoló körülmények légiói.

Mindenek előtt a gazdasági viszonyokban keresendő az építkezések megkezdésének akadálya. Az építkezést anyagok drágák, a munkabérek magasak. Azok sem rendelkeznek megfelelő tőkével, akikről azt hiszik, hogy anyagi viszonyuk legalább is annyira rendezettek, hogy lakóházat építhetnek. Régebben, a háboru előtti boldogabb időkben az építkezni akarók könnyen segítettek magukon. Bank-kölcsönt vettek fel, a bank befáblázta követelését a házra és rendben volt minden. Aradon rengeteg ház épült ilyenformán, sőt volt olyan erdélyi pénzintézet, amely főleg házak építésének finanszírozásával foglalkozott. A pénzintézetek manapság nem foglalkoznak ilyen pénzügyi műveletekkel, mert nem találják meg számításukat. A bankokra tehát nem lehet támaszkodni, még akkor sem, ha nem új ház építéséről, hanem a régi renoválásáról van szó. Ezt a helyzetet felismerte a város vezetősége, amelynek emlegetni érdeke, hogy a régi házakat renoválják, nemcsak a lakáshiány enyhítése, hanem városrészépítési szempontból is. Elhatározta tehát, hogy az árvák pénzéből kölcsönöket folyósít tatarozási célokra. A kölcsönt már többen igénybe is vették, most újabb kölcsönöket folyósít a város. Az az összeg, amelyet a város rendelkezésre bocsát, talán elegendő arra, hogy a dűledező házak egy részének tatarozási költségei jussanak belőle, de ezzel még nem oldódott meg a nagy probléma.

Az építkezések legnagyobb aka-

dálya a háborús kényszerrendszerbályok tömege, amely a lakástörvény paragrafusaiiban van lefektetve. Új házat még az sem hajlandó építeni, akinek véletlenül módja van hozzá. Nem pedig azért, mert nem rendelkezik szabadon a saját házával. A lakástörvény úgy intézkedik ugyan, hogy az új lakások mentesek a rekvirálás alól, de egy újabb miniszteri rendelet már olyan megszorítást tartalmaz, hogy ilyen esetekben csak a miniszter adhat rekvirálási mentességet. Feltéve, hogy a háztulajdonos birtokában van ilyen sok előmunkával járó miniszteri kedvezménynek, még akkor is jöhetnek rendkívüli körülmények, a melyek minden törvényt és miniszteri rendeletet hatályon kívül helyeznek és a háztulajdonos egy szép napon arra ébred, hogy nem ur a saját portáján. De ezen kívül ott van a házbérekét korlátozó kivételes intézkedés, amely arra szolgál, hogy a háztulajdonosnak minél kevesebb kedve legyen az építkezéshez.

Mindenek előtt a megszorító intézkedéseket kell tehát hatályon kívül helyezni vagyis szabaddá kell tenni a háztulajdonos tényle-

ges tulajdonjogát, azután az országban hiányzó építkezési anyagok behozatali vámját a minimumra le kell szállítani, a belföldön kapható építkezési anyagok szállítási költségeit pedig redukálni kell. Ha mindezeket megvalósítják az illetékes tényezők, meg fog in-

duáni az építkezés és következőképpen meg fog szünni a lakáshiány is. Legfontosabb azonban, hogy a háztulajdonos szabad rendelkezési jogot kapjon és elmondhassa az angol alkotmány híressé vált alapigazságát: az én házam — az én váram!

Magyar orientáció Románia felé.

(Daca komolynak mondja a külpolitikai helyzetet. — Meghosszabbítják a parlament ülészeit. — Hír a kormány lemondásáról.)

Budapestről jelentik: A magyar kormány a legutóbbi események kapcsán elhatározta, hogy közlekedést keres az utódállamokkal főként Romániával. Daruváry külügyminiszter felhatalmazást is kapott arra, hogy ilyen értelemben kezdjen külpolitikai akciót. Hír szerint az orientációnak kedvező jelei mutatkoznak Bucarestben.

Bucurestből jelentik: Az Adeverul szerint Duce külügyminiszter nagyon komolynak teli a külpolitikai helyzetet, amely nemcsak Romániára, de az összes államokra súlyos komplikációt rejthet magában és alig kerülhető el. A parlament ülészeit, amely február 21-én véget ért volna, a kormány tervei szerint meghosszabbítják

április végéig. A kormány ez idő alatt el akarja intéztetni az alkotmány és a közigazgatás reformját, a CFR. autonómiáját, a nemzeti bank privilégiumát és meg fogja hosszabbítani az ipari hitelről szóló törvénycikket is. A kormány felhasználva azt a körülményt, hogy az ellenzéki pártok még nem jutottak megegyezésre, elhatározta, hogy siettetni fogja az alkotmányreform előkészítését. A terv szerint szombaton befejeződik az alkotmányreform bizottsági tárgyalásait. A parlamenti általános vita február 20-án kezdődik és március 15-én nyer befejezést.

Balika esete.

Irt: Königsseg Lajos gróf.

1527. július hó tizenötödikén tönkre verte a szögyfalvi mezőn — a szökevizü kanyargó Maros mellett Czibak Imre a nagyváradi káptalan helytartója Cserni Jován, másnéven a „fekete cár”, gyűlevész hadát. Czibak Imre uram, kiról a krónika azt is feljegyz, hogy egy ültő helyébe megevett egy borjut, — János király, hü embere volt.

Cserni Jován harambasa, martalóc — olyan Dell Markó-szerű nemzeti hős, — „jelenleg” Ferdinánd királyé. Ez kegyes ur. Fizetni ugyan nem fizet, de legalább szabad rablást engedélyez — „Magyarország területére”. A Habsburg-párti rendek 1526-ban Pozsonyban választották magyar királynak. Hogy miért: az nem tudatik. Hihetőleg azért, hogy: békeesség ne legyen.

Cserni Jovánnak a szögyfalvi ütközet egy golyót eredményezett: a bordái közé. Lándzsákra fektetve szállították futva menekülő hívei, Szeged városába. Itt sem hagytak neki időt meggyógyulni. Régi haragosa, a vitéz Török Bá-

lnt, akivel holmi, a tulajdonát képező kastélyok kirablása miatt elintézetlen ügyei voltak, itt is reáakadt és azt a hönöhajtott élvezetet szerezte meg magának, hogy sajátkezüleg vágta le a fejét.

Fel is küldte azt szeretett János királynak, ki aztán július huszonötödikén Budán a Szentháromság-terén közszemlére tette — „elrettentő példaul”.

Ennek a Cserni Jovánnak legmegbízhatóbb kapitánya, — mondhatni a „kardja” volt a szerezsán: „Balika”. A szögyfalvi csatában ő is rosszul járt. Válogatott rácvasságának színe-javát levágták, maga is csak néhány száz emberrel menekülhetett. Kinek volt lova, kinek nem. A marosparti füzesekben bujkáltak, elkerülve Orod városát, midőn eszükbe jut, hogy hiszen van nekik még egy biztos erősségük. És ez: Világos vára. Így jutott Balika a világosi várba. Ez mindég fontos hely volt. Aki abban parancsolt, az urakta a Körös völgyét. Hogy ki emelte és mikor, az eltiunik a múlt borongós ködében. De az bizonyos, hogy régen, mert a 13-ik században már mint erődítmény szerepel.

Balika, Cserni Jovánnal elnyerte a magasabb kiképzést. Ha ugyan még szüksége volt iskolára. A sásfészekbe háziásan berendezkedett. Mint aki örökre itt akar maradni. Nem maradt a környéken birtokos, akit meg ne öletett és templom, amelyet ki ne rabolt volna. Kalandozásai Lippáig és Jenőig terjedtek. A vidék lakosságával lassan-lassan rendezett viszony alakult ki. Ferdinánd királyt itt ő képviselte és nevében beszédte az adókat. Hogy mit csinált velük: azt ő tudja. Mint a vár urának, dézsmát, robotot neki kellett szolgáltatni, ezért aztán ő vigyázott, nehogy valami konkurrens — az ő területére tévedjen rabolni. Kellemetlen, hogy a működési terület korlátok, mert a két szomszéd vár: Lippa és Nagyvárad János királyé. Ezekről azért most nem kell félni. Okos ember nyár multával nem hadakozik. Meg aztán az őszi esőktől az utak is olyan feneketlenek, hogy a faltörő nehéz csatagyókat ugysem bírnák a vár alá vontatni. Az pedig — szédületes magosan — erdőkoszoruzta bérc ormán áll messze uralva a lábánál elterülő síkot. Alatta,

Tárgyalják az adófelebbezéseket.

(Kétszáz felebbezés a pénzügyigazgatóságon. — Ugyvédek is megjelenhetnek a tárgyalásokon.)

Az aradi pénzügyigazgatóságon most kezdődtek meg az adófelebbezési tárgyalások, amelyeken a legutóbb megtartott adómegállapítások ellen benyújtott felebbezéseket tárgyalják le. A felebbezési tárgyalásokat *Margineantiu* Titus pénzügyigazgató személyesen vezeti. Mint ismeretes a legutóbbi adókievetési tárgyalásokon csak azokra vetettek ki új adót, akiknek a jövedelmi és a vagyonszármazéki adóját vagy a fél, vagy a kincstár képviselője mondta fel, vagy pedig mint kereseti adófizető újonnan lépett az adófizetők sorába, miután a többi kereseti adót fi-

zetők adóját 1920-ban három esztendőre állapították meg. Az adókievetések ellen mintegy kétszáz felebbezés érkezett be, amelyeket tekintettel arra, hogy naponta harminc ügy kerül tárgyalásra, egy hét alatt le fognak tárgyalni, úgy, hogy valószínűleg a jövő hét hétfőjén vagy keddén fejeződnek be a tárgyalások. A felebbezési tárgyaláson a felek is részt vesznek, akiket értesítés útján hív meg a pénzügyigazgatóság a tárgyalásra. A felebbezési tárgyalásokon eltérőleg az adókievetési tárgyalásoktól, a fél érdekében ügyvéd is megjelenhetik.

Csak fegyelmi uton.

(Képesítés a tisztviselők kinevezéséhez.)

Bucurestből jelentik: A tisztviselő státus kidolgozására kiküldött bizottság folytatta üléseit. A legutóbbi ülésen vita alá került az egységes státus kérdése és ezzel kapcsolatban a köztisztviselők alkalmazásának módja, az előléptetések és az áthelyezhetetlenség kérdése és a fegyelmi büntetések. Elhatározták, hogy a tisztviselők alkalmazása képesítői vizsga alapján történik. Magasabbrangú tisztviselők számára egyetemi végzettséget, vagy ezzel egyenlő fokú tanulmányt kívánnak. Alsóbrangú tisztviselők számára középiskolai végzettség vagy középiskolával egyenrangú más iskolai végzettséget kívánnak. A kinevezések csak ideiglenesek lesznek és a kinevezetteket csak egy év múlva véglegesítik. Az előléptetések egy szakbizottság által fognak történni, kor és választás útján. A bizottság a vita során elhatározta továbbá, hogy véglegesített tisztviselőket csak fegyelmi okból, vagy

saját kérelmükre lehessen áthelyezni. A fegyelmi bizottság a semmitörvényű bíróságból fog állani.

Sport.

Országos vándordíj.

(Károly trónörökös lesz a védnök.)

Az aradi sportegyesületek kiküldöttjei legutóbb Kemény György az AAC alelnökének vezetésével megbeszélést tartottak, amelyen arról volt szó, hogy örökös vándordíjat kellene létesíteni az ország nagyobb városai labdarugó versenyei részére. A létesítendő vándordíj védnöke Károly trónörökös lenne. A sportegyesületek kiküldöttjei a tervet magukévá tették és a vándordíj alapító levelének megszerkesztését Kemény Györgyöt, Bácskai Józsefet és Mittermayer Ödönt bízták meg. A vándordíj létesítéséhez szükséges összeget gyűjtés útján akarják összehozni. Az aradi sportegyesületek körével fordulnak az összes bankokhoz és a sportért áldozatot is hozni tudó magáncégekhez. Amint a vándordíj alapító levele elkészül, az a központhoz kerül jóváhagyásra és így a vándordíj-küzdelem még ez évben meg is indulna. A már lekövetelt városközi mérkőzések már ezért a díjért folynának, a még hiányzókat sorsolás útján hoznák össze. A bevétel természetesen a kerületeket illetné meg, amelyek a bruttó bevétel 2 százalékát adnák át a vándordíj-bizottságnak, a beszerzendő érmek költségeire.

Magyar labdarugók külföldi sikerei. Barcelonából táviratozzák, hogy vasárnap az Ujpesti Torná-Egyesület az FC. Európa spanyol bajnoksáppal mérkőzött Barcelonában revánsmérkőzést, amelyet 3:1 arányban megnyert. A gólokát Kósa és Priboj rugták. A Rapid osztrák bajnokságot a revánsmérkőzésben az FC. Európától 4:3 arányban vereséget szenvedett.

Rómából táviratozzák, hogy egy szegedi kombinált footballcsapat szombaton a római válogatott csapattal szemben 5:4 arányban nyert. A vasárnapi revánsmérkőzésen azonban 5:0 arányban súlyos vereséget szenvedett a szegediek. A vereség oka a rómaiak javára részrehajló bíró, a rómaiak rámenő játéka, a mely a szegedi csapat játékosait veszélyeztette.

Trockij megnősült.

(Egy tábornok leányát vette el.)

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától). Az orosz szovjetbirodalomnak szédületes karriert megfutott hadügyminisztere bizonyára szintén csak úgy kezdte, szerényen és kicsiben, mint a szovjet többi ragyogó üstökei: potya kenyérgyékkel, bőrkabáttal és autóval. Aztán jött a többi, a mind meredekebb és szédületesebb lépések ama Parnasszus felé, mely csupa „oly cél, minőt óhajthat a kegyes“, legyen akár proletár, akár burzsu, legföljebb ha proletárról van szó: étvágya kielégettebb, falánkabb és mérsékelten tartózkodó szemérmű. Igen, a mo- hó és mind kevésbé tartózkodó Trockij „elvtárs“ megszerezte aztán magának a pénzt, az aranyat, az ékszer, a hatalmat, a vér-fürdővizet, — a földi hatalom kívánatos vásári mézes kalács-szívét körsökrül harapdálta már élesfogú és csorgonyáru szájával, a mennybeli hatalom földi jelvényeit is bizonyára csak azért nem szerezte meg magának, mert magában bizonyára mélységesen lenézte ezt a cikket, — ámbar nem lehetetlen, hogy a szovjet elpolgárosítása folyamán nem fogja-e még megszerezni a moszkvai patriarkaságot is. Egyetlen cikk hiányzott még csupán a nagypályájú szovjet-hadügyminiszter kincsei és díszei közül: a szép, kívánatos nő. Nem holmi munkától kérgestenyérről és gondtól meg tanulástól férfihomlokú némből, amilyen bármilyen szovjetvezérnek kötelező ideálja. Nem, ilyen volt már neki, egy fanatikus, férfielvű, férfibáju, önfeláldozó szovjet-ideál, aki tizenöt év óta vészben-viharban vele kitartott, vele harcolt és szenvedett. De hát — csak zsidó volt szegény s ez csak nem imponálható Trockijnak, aki maga is zsidó. Nem, oh nem, ezt most eltaszította magától és teljes méltóságban feleségül vett egy igazi előkelő nőt, egy híres cári tábornok leányát, Natalia Ivanovná, aki parul elegáns, tele drága csipkével és ékszerrel, káprázatos kalapjai vannak, akinek szép sima homlokát semmi gond és tudomány nem bántja, keze manikürozott munkátlán kéz. Te jó Isten, álmolta-e valaha a kis rücskös Trockij, hogy ime valódi arisztokrata, cárpárti, ellenforradalmár asszonya legyen, aki hitbuzgó és gyémántos aranykeresztet visel s minden este undorodik a piszkos proletároktól, s talán nem is tudja, hogy az urának némi köze van velük.

— Olaszország és Jugoszlávia.

Rómából jelentik: Mussolini olasz miniszterelnök kijelentette Antonovics jugoszláv követnek, hogy hamarosan a parlament elé terjeszti ratifikálás végett a rápallói szerződést.

Curzon Londonban.

(Remény a lausanne-i konferencia folytatására.)

Lausanneból táviratozzák, hogy Izmed pasa, a török delegáció vezetője a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a békekonferencia eredménytelen sége miatt sok fiatal és életerős embernek kell elesnie a harctéren, amiért a felelősség a szövetségeseket terheli. A felelősség azonban a legnagyobb mértékben Franciaországot terheli, mert az az egyetlen állam, amely a kapitulációkhoz ragaszkodik. A török delegáció azt reméli, hogy Curzon angol külügyminiszter visszatér Lausanneba, mert a meghiusulás miatt bekövetkező háborúért való felelősség hatással van a Lausanneban képviselt hatalmakra. Marcilly, a konferencia főtitkára továbbra is Lausanneban maradt, amiből azt következtetik, hogy a konferenciát néhány nap múlva folytatni fogják. Ugyan ezt következtetik abból is, hogy Bompart delegátus az induló vonatból az újságíróknak azt kiáltotta, hogy a vizontlátásra.

Londonból táviratozzák, hogy Curzon angol külügyminiszter ma hazatért Lausanneból és a londoni pályaudvaron a király képviselésében Cromer lord fogadta, akivel egyenesen a Buckingham-palotába hivatottak, ahol a király a külügyminisztert audiencián fogadta.

zöld lombok közé elrejtve, szinte agyódalmasan a hegy lábához lapulva — van egy kis mezőváros: Opidum Sirie. Soha egy nevet e helység és a vár nem viselt

Lakói — amint a neve is mutatja — románok. Hogy azonban magyarok is lakták, ezt igazolja az ott lévő katolikus templom. Ez a nagyváradi káptalanhoz tartozik és az köteles lelkiatyáról gondoskodni. A szorgalmas románok ősei megtanulták Traján légióitól a szőlő művelését és híres jó bort szürettek. Ebből tizedet adtak le a várba, ép úgy mint minden szemterményükből. Ezt aztán a várban örölték meg, a nagy szárazmalom segítségével, amely egyuttal fel emeli a feneketlen mély kútból a várórség részére a vizet. E robotmunkák végzésére hetenként hatvan jobbágy megy fel a várba.

A siriai templom természetesen éppen úgy járt, mint a szomszédai. A papot Balikáék megölték, a drága kegyzsereket elrabolták. Nem is maradt ott más egyházi személy, mint a kántor. De

ez is csak azért, mert harminc évi itt tartózkodása alatt úgy megszokta a természet a siriai bort, hogy nem tud nélkülölni. Itt is maradt.

Keresztelt, temetett, — de már prédikálni nem tudott. A jó sirieiek bele is törődtek volna ebbe az állapotba, csak egyet nem tudtak megszokni. Balikáék fenn a várban nem élhettek asszony nélkül. No, meg nem is akartak.

Ha tudomásukra jutott, hogy valahol — az ő területükön — esküvő lesz, ott hivatlanul nagy erővel megjelentek. Ették-ittak, vigadtak és azután azt mondták a menyasszonynak:

— Na most rózsám, aztán ülj a hátam mögé a nyeregbe és zverünk.

Ha a férfiak morogtak, úgy egy-két kardcsapás rendszeren elég volt elnémitásukra. Össze is gyűjtötték így vagy háromszáz menyecskét. Ettől eltekintve, elég jól kijöttek egymással

(Folytatjuk)

Tömörült az ellenzék.

Ez a körülmény arra indította Maniut, hogy az ellenzéki pártok között oly rég óta vajdó tárgyalások fonalát újból felvegye és minden áron összekovacsolja az eddig divergáló ellenzéki erőket. Az eddigi tárgyalások a néppárt ingadozó magatartásán hiúsultak meg. Ugy látzik azonban, hogy Maniának sikerült a tízenkettedik órában az egységet megteremteni. Az *Adeverul* legfrissebb jelentése szerint a nemzeti párt, néppárt és a parasztpárt között a közös ellenzéki blokk megalakulására a paktum létrejött. A nemzeti párt klubhelvi ségében a paktum létrejöttét bizonyos fenntartással fogadták ugyan, de nem tartották valószínűtlennek annál is inkább, mivel az ellenzéki blokkról, illetve annak létrejöttéről távirati tudósítás is érkezett.

Betörések — lopások.

(Két nagy bűnkrónikája.)

A tegnapi és a mai napon sorozatos betörések és lopások tartották izgalomban a város közönségét. Tegnap a délutáni órákban a Strada Capitan Ignat (Kapa-utca) 15. számú házban Molnár Mihályné lakásában betörők jártak. A betörők a legnagyobb vakmerőséggel követték el tettüket. A házban többen laknak és dacára ennek, a betörést csak a tett elkövetése után vették észre. A tettesek körülbelül négy és öt óra között hatolhattak be Molnár Mihályné lakásába, feltörték az ajtót, kifeszítették az összes szekrényeket, összeszedték meglepő gyorsasággal az ott található ruhaneműket és észrevétlenül távoztak. Molnár Mihályné kára 30 ezer lef. — A Simay-fürdőben a napokban szintén betörő járt. Felfeszítette a fürdő egyik kabinját, ahol egy vendégnek a ruhái voltak elhelyezve, a ruhákhoz nem nyúlt, de a kabát zsebében elhelyezett 10.700 lef készpénzt tartalmazó tárcát elvitte. — Bondor Jánosné ma délelőtt szintén feljelentést tett a rendőrségen, hogy Strada Costa Negri (Nagy Sándor utca) 10. szám alatt levő lakásába távolléte alatt behatoltak és

onnan nagyobb értékű ruhaneműt vittek el. — Pogány Gyulától 670 lef készpénzt lopott el egy zseb-metsző. Az aradi rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg a tettesek kézrekerítésére és a mai napon több gyanús egyént sikerült letartóztatni. A

rendőrség letartóztatta Botescu Jenőt, Lukács Máriát, Puskás Ferencet és Faustbinder Józsefet, a kik ellen az a gyanu merült fel, hogy ők is részesei az utóbb elkövetett bűntetteknek. A rendőrség megindította ellenük a nyomozást.

Aradi urileányok a színpadon.

(A Polgári Jótékony Nőegylet nagyszabású színházi előadása.)

Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet méltó maradt régi jó híréhez a tegnap a Városi Színházban rendezett műkedvelői előadásával. Ami szép, érdekes és művészi, azt mind megtaláltuk az estély izlésesen és gondosan összeállított műsorában. Sok ötlet, szép táncok, műkedvelők meglepően ügyes debütálása, finom muzsika, élőképek, szavaltat és énekszámok váltakoztak a programmon, amelyek rövid szünetekkel egymásután peregtek le a nézők szemel előtt. A színház nézőterét dacára a száz százalékos helyáremelésnek zsúfolásig megtöltötte Arad előkelő társadalma. — Köpf Kálmán nyitányát Gellert Pál dirigálásával játszotta a színházi zenekar. Nem mondunk újat, ha megállapítjuk Köpf Kálmánról, hogy invenziós zeneszerző, aki mestere a hangulatos és finom melódiák komponálásának. Tegnap nyitányában is a behizelgően kedves motívumok uralkodnak és csak néha harsannak bele a kürtök, dobbannak meg a dobok, amelyek fokozzák a mű hatását. Kár, hogy olyan ritkán lép a közönség elé szerzeményeivel.

A prólogot Stauber Józsefné mondotta el, akit dícsérni gátol a főszerkesztői tilalom. A kedves és szellemes prólogust Fekete Tivadar hírlapíró írta és sok kacajt, néha könnyes meghatódottságot okozott a nézők soraiban. Ezután bécsi keringőt táncoltak dr. Müller V. Lászlóné — Paál Jenő, Katona Erzsike — Husovszky József, Egry Liczy — Székely Károly, Haáry Mary — Darvas György, Timkó Ella és Domonkos Dénes. A régi Bécs, az örök kedély városa libbent szemünk elé a kedves, szinte tipegő keringő lépésekben. A táncosnők és táncosok kecsesen járták el a keringőt, a melyet hosszas tapssal jutalmazott a közönség. Paguba Athene Cosbuc „Ideal” című költeményét szavaltta szépen és érzésteljesen. A szilveszteri seregszemle az évszakok megszemélyesítőinek és heroldok nagy csoportjának a felvonulásával kezdődött. Amikor a színesen tarka társaság a színpadra felvonult, a négy évszak személyesítője: Fényes Piri (tavasz), Katona Erzsike (nyár), Nemes Olga (ősz), Vas Magda (tél), egy emelvényen, körülöttük pedig a heroldok: Lészai Duci, Berger Margit, Epstein Bözsi, Iritz Bözsi, Kalmár Magda, Weininger Pista, Deák Sándor, Fuchs Lacika, Weis-

berger Publka és Epstein Tibor helyezkedtek el. Majd január személyesítője Szende Annus libbent a szín közepére és hópihe táncot lejtett sok gráciával hópihé hullása közben. A táncosnőt üldöző gavallért Barta Lucian elegánsan személyesítette. Február pierrot- és pierrette-táncát Grünbaum Ily és Grünbaum Anny lejtették kitérő táncokésséggel. Március ibolyatáncát Kárpáti Lenke és Weininger Loncy táncolták el ügyesen. Igen kedves volt az áprilisi tánc, a husvéti báránykák tánc, amelyet négy bájos kis leány: Kolozsvári Kata, Heppes Csiszu, Ungár Klári és Kalmár Manci táncoltak. Május királynőjének táncát Kaiser Ilus decens mozdulataiban láttuk. Táncát helyes értelmezéssel, ügyesen lejtette. A júniusi szentjános bogárkák táncáért Hász Böskét és Deutsch Pirit illeti dícséret. Júliusi aranyalmatánc Winternitz Sáriának és Szömörkényi Magdának hozott jól megérdemelt, őszinte sikert. Az augusztusi lidércfény táncáért Grünbaum Ily kapott sok tapsot. Szeptember hónap baba-táncát Kohn Vera, Weisberger Márta és Reiszfeld Baby táncolták bájosan. Október ländlertáncát Bérczy Ilona, Nemes Lily, Szerényi Kátó, Grumáz Nelly, Hendl Magda és Barna János lejtették kedvesen. November román táncát Demetrian Claudiától és Demetrian Georgettetől láttuk, akik rutinosan, sok temperamentummal járták el a nemzeti táncot. A decemberi korcsolyatáncot Pucher Magda és Reiner György járták sikkesen és nagyon ügyesen. Balletet Adler Eszti táncolt annyira tinnal, olyan graciosus mozdulatokkal, annyira kifejezően, amely már a műkedvelőt művésszé avatja. Belesco Dávid „Pillangókisasszony” című dramolettjét, amelyhez Kun László szerzett muzsikát, adták ezután elő. Szalay Alice törekeny és finom gésa volt, játékaival illuziót keltett, beszéde kifejező és közvetlen volt. Susuki szerepében Kalatzky Vilma, Székely Károly mint Pinkerton hadnagy, Kárpáthy Mici mint Kitty, Lupu Romulus mint Sharpless konzul, Dörner László mint Jamadari és Darvas György mint Nakodo viték sikerre a darab előadását. Chopin muzsikájára Diana-táncot lejtett Deutsch Manci érdekes és eredeti kosztümben, a kezében aranyozott ljjal. Tánc a csupa ritmus és élet, kifejezés és nagyszé-

rű megérzékeltetése volt Diana táncának. A szünni nem akaró tapsokra Dvorák Humoreszkjei-re táncolt még egyéni felfogásban és érdekesen. Szalay Alice és Lupu Romulus a „Bajadér” című operett shimmy számát énekeltek és táncolták. Szalay Alice kellemes szopránja, Lupu Romulus iskolázott tenorja a shimmy melódiák éneklésében szépen érvényesült. Táncuk elegáns és ügyes volt, a melyet a közönség tapsaira meg kellett ismételnők. A „Pán és Daphnis” című dalljátékot Weisberger Irén, aki Pánt és Tesits Lenke, aki Daphnist személyesítette, adták elő. Tesits Lenke szép éneke és illuziót keltő alakítása, Weisberger Irén temperamentumos Pánja és kellemes mezzoszopránja hosszas taptot eredményeztek. Figurális nagy angol táncot lejtettek Stauber Margit — és itt megint a főszerkesztői tilalomra kell hivatkoznom, — és Sebestyén Jenő. Sebestyén ezuttal először debütált mint műkedvelő és megállapíthatjuk, hogy műkedvelőnek is van olyan jó, mint hivatásos színésznek. Ami a táncban az eleganciát, a sikket és a könnyedséget jelenti, ugyanazt jelenti Sebestyén is mint táncos. Csupa rugalmasság és elegáns könnyed mozgás. — Kürt Klárka faniasztikus kosztümben balettet lejtett graciosusan, kedvesen és kifejezően. Sok taps volt a jutalma szép táncáért. Az élőképekben szép és illuziót keltő Venus volt Bárhády Sándorné, nagyszerű márványszobor alakok Török Dezső és neje, kedves pásztorleány Kárpáthy Mici és érekes modern kép Weisberger Irén.

A nagyszerűen sikerült estélyért dr. Szalay Károlynét, ezt a fáradhatatlan uriaszonyt illeti minden elismerés. Amikor az estély prólogusában felhangzott a neve, már akkor hosszasan felzúgott a taps és ünnepeleék az egyesület agilis elnöknőjét, aki fáradhatatlan buzgalmaival szép és felejthetetlen estét szerzett Arad közönségének és nagyobb összeget jótékony egyesületének.

Az estély színpadi rendezése Jakabffy Dezső főrendező érdeme, aki sok tapintattal és izléssel végezte a rendezés nehéz munkáját. A klasszikus táncokat Benkőné tanította be, akit csak a dícséret hangján lehet említeni, hogy a sok műkedvelőt ügyesen és kitérően betanította. Az elegánsan eljárt modern táncok betanításának munkáját Sebestyén Jenő végezte, aki ezuttal is épen olyan kitérő tánc-tanárnak bizonyult, mint amilyen nagyszerű táncos. Az egyes táncszámokat Gellert Pál kísérte részben zongorán, részben ő vezényelte a kísérő zenekart művészzel és stílusosan

Balogh István.

Hogy áll a leu?

Február 6-án fizettek 100 lelért:
Párisban 7-85 frankot
Zürichben 2-50 frankot.
Budapesten 1300 koronát
Bécsben 36000 koronát
Newyorkban 46— centet
Brüsszelben 9— frankot
Belgrádban 46— dinárt

Paulay Erzsi

a párisi Petőfi-ünnepélyről.

Budapestről táviratozzák, hogy Paulay Erzsébet, a Nemzeti Színház művésznője, aki Párisban, a Sorbonne-on tartott Petőfi-ünnepségeken Petőfi költeményeket szavalt, ma érkezett vissza Párisból és a francia fővárosban szerzett tapasztalatairól egy hírlapírónak nyilatkozott. A művésznő a következőket mondotta el a franciaországi Petőfi-ünnepségről és a párisi életről:

— A Sorbonne Petőfi-ünnepén résztvett Páris születési, pénz és szellemi arisztokráciájának színe java. *Pekár Gyulának*, az ünnepség magyar szónokának, a magyar kormány hivatalos képviselőjének nagy sikere volt. Hatalmas tapsot kapott tartalmas Petőfi-beszédéért. Engem zugó taps fogadott, amikor a dobogóra léptem gróf Batthyány Gyuláné koronázási diszruhájában. A francia rokokó és brokát-ezüst csipkével diszített ruha mindenkit frappirozott. Először a Szeptember végén azután pedig az Egy gondolat bánt engem-et című Petőfi költeményeket szavaltam el francia nyelven. A franciák elragadtatással nyilatkoztak szép francia kiejtéséről. A nagy Edmond Rostand fia, Maurice Rostand, aki a magyarságnak igaz barátja, Petőfi dícsőítő költeményt olvasott fel. Madeline Rock egy ódát szavalt Petőfihez, majd *Silvain*, a Comédie Française doyenje és a felesége szavaltak Petőfi költeményeket és rajtuk kívül is, a párisi művészvilág számos előkelő tagja szerepelt még az ünnepség programján. Az előadás után számosan gratuláltak nekem is és ezek között a legjobban két magyar gratulációja esett jól. Az egyik egy Párisban tanuló székesdi diák, aki a meghatottságtól szólni sem tudott és egy mező-közösdi menyecske, aki csipkét híméz Párisban. Ez könnyezett, amikor gratulált nekem.

— A párisi könyvkereskedésekből teljesen elkaptokták Petőfi költeményeinek francia fordításait. Egyébként Páris ismét mulat és az éjszakai élete újra kivirágzott. A Vaudville-ben meg Savoire-nak, a „Kékszakáll nyolcadik felesége” szerzőjének új darabja a „Launevillei varrónők”, a Gymnase-ban a nálunk is jól ismert Flers és Croisset társaság új darabja, akitől legutóbb a hazatérést láttuk, az „Ur szöllője”. A divat ismét tobzódik. A legújabb a kék és zöld ékkövekkel diszített ruha, amelyeknek nincsen válluk és csak egy vékony, testszinű túllpánt tartja fenn. A harisnya domináló divatszine a festszín.

— Ausztria pénzt kap. Bécsből jelelik, hogy Seypel kancellár Párisból visszaérkezett és kijelentette, hogy mint népszövetségi kölcsönt 3 és fél millió frankot bocsájtanak a közelben Ausztria rendelkezésére.

A Színházi Élet szerkesztője Aradon.

(Incze Sándor budapesti szindarabokról, színészekről, Csányi és Galetta operettjéről.)

Incze Sándor érkezett tegnap este Aradra. A Színházi Élet szerkesztőjének nevét a magyar színházak minden közönsége ismeri már, Brasovtól (Brassótól) egészen Sanfranciscoig, mindenütt, a merre magyarok a magyar színházat íránt érdeklődnek. A Színházi Élet a legelső magyar színházi hetilap, amely ötletes és mindig friss, eleven tartalmával olyan népszerűséget szerzett szerkesztőjének, amilyent kevés újságírói karriér tud felmutatni. És Incze Sándor jól tudta, mi kell a közönségnek. Lapját az egész világon olvassák és csak Amerikában kétezer előfizetője van. A gyorsvonal, amellyel Incze Sándor jött Aradra, pontosan érkezett be az aradi pályaudvarra. A *Polgári Jótékony Nőegylet* estélyének utolsó jelenetei még tartottak és Incze Sándor is tanuia lehetett az aradi műkedvelők sikeres előadásának. A színházi közönség körében már elterjedt a híre annak, hogy Incze Sándort várják Aradra és amikor a tömeggel együtt kifelé mentünk, többen fordultak hozzám:

— Megérkezett már Incze Sándor?

Valakinek halkán odasugom, hogy itt megv előttem és Incze Sándor is hallja magáról a véleményét:

— Einye, be csinos ember, igazán!

Egyik szép aradi urilány önkéntelen nyilatkozata volt ez és Incze Sándor barátságos mosollyal honorálta. Arról a népszerűségről beszélgettünk, aminek ily frappáns megnyilvánulását tapasztalhattam Aradon.

— Örülök — mondotta, — hogy még mindig emlékeznek reám, de hol vannak a régi idők, amikor közel ezer olvasóm volt Aradon.

A Központi étteremben egymás után jöttek személyes ismerősei őt üdvözölni. *Inke Rezső* a színész, dr. *Montag István*, aki vagy 15 éve ismeri már Inczét, a Tugoson levő *Csányi Mátyás* nevében a karmester öccse, *Csányi György* az aradi devizabank vezetője köszöntötte Inczét, aki legfőképpen a Csányi-Galetta operett a Masa megtekintése végett jött Aradra, hogy a magyarországi színpadok részére leküsse. *Maid Holländer* Oszkár bankigazgató lépett az asztalhoz, kezét szoritani régi ismerősével. *Lengyel Vilmos* cluj (kolozsvári) színész Aradon átutaztában nagy meglepetéssel fedezte fel régi barátját, akinek alig jutott ideje ahhoz, hogy utazásának céljáról budapesti színházi érdekességekről beszélgesse. De sor került erre is. Először aradi vonatkozásai iránt érdeklődtem.

— Aradon vagy 11 évvel ezelőtt jártam. Érdekes körülmények között kerültem ide. Zsaszával találkoztam annak idején Párisban.

— Te, ha valami különöset akarsz látni, — mondta — jöjj le Aradra. A Luxemburg grófiát játszó nadragban. — Tényleg érdekes különlegesség volt ez és ezt megnézni jöttem Aradra. Egyébként erdélyi vagyok. Kolozsvárról származtam Budapestre, de rokonaim csak Váradon vannak. Kolozsvárott csináltam az első magyar műsoros színházi ujságot,

ennek mintájára készült a többi mind. Most a Masáért jöttem Aradra. Sok jó véleményt hallottam róla, a zenéje, mint elfogulatlan hozzáértők mondják, meglepően újszerű. Kíváncsi vagyok rá. A premierről elkéstem az utlevél-nehézségek miatt és így csak szerdán este nézem meg. Az Atheneum-ügynökség részére viném fel Budapestre, de lehet, hogy több színházi ügynökség is lekötöti a darabot.

— Budapesten most *Vafda Ernő* új vigjátéka, a *Válopörös hölgy* a legnagyobb színházi szenzáció. Magyar levegőjű, de párisi tempójú darab, amit már a világ minden nyelvére lefordítottak, a *Szerelm vására* sikere folytán az összes színházi ügynökségek lekötötték, de csak a Magyar színházban tartandó bemutatása után, (amikor *Törzs Jenő* és *Darvas Lili* játszák a főszerepeket) adhatják elő a külföldi színházak is. Ritkán került a világszínpadra ilyen szenzációs darab.

— Az aradiak közül talán elég ha *Rajnay Gáborról* beszélek. Szomorú drámája után *Herczeg Ferenc Sirocco*-ját adják a Vig-színházban, ebben van *Rajnaynak* nagyszerű szerepe. *Rajnay*, mint bizonyára tudják, 2-3 év előtt nősült és hűvösölgyi villája ma a bohémvilág gyülekezőhelye. Elismert dolog, hogy *Rajnayéknál* ehető Budapesten a legjobb ebéd és vacsora. Olvan méretű ez a vendéglátás, hogy minden héten *le kell ölni egy dísznőt*. Ezeket a sertéseket *Rajnay Gábor* maga hízaltja. Odahaza gazdasággal foglalkozik.

— *Péchy Erzsébet* a *Fifi* szerzőjének új operettjében, aminek *Dédé* a címe, lép majd fel. Nem lesz annyira meztelen szerepe ez, csak a második felvonást végén van jelenése ingben. Az új *Madách* iránt érdeklődik most Budapest. *Hevesi Sándor* új rendezésben hozza az *Ember tragédiáját*, amelynek álom jellegét domborítja ki, amit az eddigi kompakt diszítés és a hosszú szünetek elhomályosítottak.

Kértem, hogy mondjon valami budapesti színházi pikantériát ez nagyon érdekelne az aradi közönséget. Nagyon nehezen szánta rá magát.

— Olyant mondom, amit a közönség körében még senki sem tud. A *Színházi Életben* is csak a jövő héten jelenik meg, de színházi körökben már a legnagyobb érdeklődés tárgya. Különös egy eset. Egyik művésznő a hónap alátetováltatta ideáljának mintegy tenyérnyi nagyságú képét. Ezt a képet senki nem látta még, csak az, akit ábrázol. És most nagy versengés folyik utána, ki előtt lenlezi le titkát legelőbb a művésznő, akinek a neve is érdekes, de a tulajdonképpeni szenzáció annak a kiléte, akit a *tetovált kép ábrázol*. De kérem ezt semmi esetre se írja meg.

Megígérttem. — Incze Sándor most meglátogatja az erdélyi színházakat is. A kormány megengedte, hogy a *Színházi Életet* árusíthassák Romániában (csak a hadizónában szükséges még a rendőrprefektusi engedély) és a világhírű színházi lap ezután hővebben foglalkozik majd az erdélyi és romániai színházi viszonyokkal.

Tegnap este csak a harmadik részét láthatta a színházi előadásnak Incze Sándor és kitűnő szemmel figyelt meg mindent. Ma délber, amikor a korzón sétáltunk, néhány urileány jött szembe velünk.

— Nem táncolt ez a leány tegnap este — kérdezte Incze. — A közel husz szereplő között, akit láthatott, megismerte az utcán *Szalay Alicet*, aki *Lupu Romulusz* szal táncolt.

— Így meg tudja jegyezni magának az alig látott női arcokat? — kérdeztem tőle.

— Oh, bizony, már nem nagyon — felelte. Öreg vagyok már harminchárom éves, 12 éve viszem a Színházi Életet Budapesten. Nagy idő ez kérem.

— Tényleg. Ha az ember alaposan meggondolja, az a 12 esztendő bizonyára nagy idő volt.

Kócsy Jenő.

Lesz villanyvilágítás.

(A vasutigazgató színet ad a villamos műnek.)

Dr. Angel István polgármester ma délelőtt tárgyalásokat folytatott Pop Octaviannal, a CFR. aradi kerületi igazgatójával a villanygyár szénellátásáról. A kerületi igazgató a legnagyobb jóakarattal támogatja a várost és kijelentette, hogy a maga részéről minden lehetőséget megtesz, hogy Arad város villanyvilágítása, a gyárak és üzemek villanyszolgáltatása akadálytalanul történjen. A rendelkezésére álló szénmennyiségből ma már annyi színet bocsájtot a villanygyár rendelkezésére, amennyi a mai éjszaka és a holnap esti világításhoz és az ipari üzemek akadálytalan munkájához feltétlenül szükséges. Egyelőre a holnap éjszakai és a további szénellátás még nincsen biztosítva, azonban a kerületi igazgató kijelentette, hogy a további szénmennyiség érkezéséig lehetőleg naponta fog kisebb mennyiségű színet a villanygyárnak kiutalni.

Ezzel szemben a villanygyártól a következő felvilágosítást kaptuk:

— A villanygyár üzemének rendes folytatása ma még mindig bizonytalan. A gyárnak a bányák nem szállítanak színet, mert kormányintézkedés folytán csak a CFR-nek szállítható szén és a CFR., amelynek most a volt ACSEV.-et is el kell látnia szénrel, nem tudja a villanygyár napi szénszükségletét biztosítani. Emiatt ma éjjel sem adhat a villanygyár teljes áramszolgáltatást. Ma újabb szénszállítmányt jeleztek és valószínűleg holnap újabb nyolc vagon szén fut be az aradi állomásra. Ha ez megérkezik és a CFR. a villanygyár részére átadja a szükséges szénmennyiséget, akkor holnap este ismét lesz áramszolgáltatás, azonban ha a szénszállítmány elmarad, akkor könnyen megtörténhetik, hogy Aradon holnap nem lesz villanyvilágítás. Az aradi villamos művek egy megbízottja már megérkezett Bucarestbe, ahol a bányák részére szükséges miniszteri engedélyt kérelmezi, hogy az aradi villanygyár közvetlenül kaphasson színet a bányából. Közvetlen szénellátás esetén a villanygyár annyira kiegészítheti készletét, hogy a rendszeressé váló világítási mizériák elkerülhetők lesznek.

HIREK.

Dr. Beles közjegyzői esküje.

(Teljes ülés az aradi törvényszéken.)

Dr. Beles Jenő tegnap átadta alispáni hivatalát Boneu Vazul vármegyei főjegyzőnek, akik a belügyminiszter helyettes alispánnak delegált. Négy éves hivataloskodás után végleg elbucszott az alispán a vármegyétől. Dr. Beles Jenőt a választások után közjegyzővé nevezték ki. Azóta többször benyújtotta felmentés iránti kérvényét, de eredmény nélkül. Az időközben felmerült különböző fontos ügyek elintézése továbbra is hivatalában tartották az alispánt, aki közjegyzői hivatalát mindeztől nem nyitlatta meg. Most, hogy lemondását végre elfogadta a belügyminiszter, dr. Beles Jenő bejelentette az aradi törvényszék elnökének, hogy a közjegyzői esküt letenni óhajtja. dr. Moldován Szilviusz törvényszéki elnök ma déli 12 órára teljes ülésre hívta össze a törvényszéki bírakat. A bírák a törvényszéki elnök szobájában jöttek össze, ahol pontban 12 órakor délen megjelent dr. Beles Jenő is és az előírt hivatalos formások között letette a közjegyzői esküt. Az eskütételről három példányban jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyvet Puticiu Pompeiu elnöki titkár vezette. Az eskü letételével dr. Beles Jenő megkezdheti közjegyzői működését.

— Az egyesülés ünnepe. Az összes aradi közép- és elemi iskolákban ma ünnepelték meg az egyesülés ünnepét. Az iskolák igazgatói és az osztálytanárok méltatták az ünnep jelentőségét. A növendékek az iskolai ünnepségek lezajlása után saját templomaikba vonultak istentiszteletre. A görög-keleti templomban délelőtt 11 órakor Te Deum volt, amelyen részt vettek az összes aradi közhivatalok vezetői és a katonaság képviselői. A város részéről Georgescu János prefektus, dr. Robu János főpolgármester, Gritta Ovidiu rendőrprefektus és dr. Angel István polgármester vettek részt az ünnepi istentiszteleten.

— Boneu Vazul h. alispáni kinevezése. Aradvármegye hivatalos lapja a következő értesítést közli: Az összes főszozabirák, községi jegyzők és községi elöljáróságokhoz! Tudomásul vétel végett értesítem, miszerint dr. Beles Jenő alispán ur kinevezetvé aradi közjegyzőnek, eddigi alispáni állásából fel lett mentve, átadván hivatalát f. évi február hó 5-én a B. M. 7789—1923. sz. rendelete értelmében Boneu Vazul vármegyei főjegyzőnek. Boneu, Subprefect s.

— A német kancellár vasuti balesete. Elberfeldből táviratozzák, hogy Cuno német birodalmi kancellár gyorsvonata Hagen és Westhofen között egy tehervonattal összeütközött. Az összeütközés azonban olyan módon történt, hogy senki sem sérült meg. A kancellár egy segélyvonaton folytatta az útját Münsterbe.

— Egyezmény a háborús adósságok rendezésére. Londonból jelentik, hogy az ottani politikai körök úgy tudják, hogy az angol kormány fel fogja szólni a hatalmakat, kösenek vele az angol-amerikai háborús adósságok rendezésére létesült szerződéshez hasonló egyezményt.

Ujabb kölcsön a háztulajdonosoknak

(A város még egy millió lelt ad a házak renoválására.)

Ezelőtt két hónappal az Aradi Közlöny adott hírt a város vezetésének arról a nagy horderejű intézkedéséről, amely szerint Arad város háztulajdonosai előnyös feltételek mellett kölcsönt vehetnek fel a városi árvaszéknél létező helyezett pénzekből házaik renoválására. A város vezetéséhez cikkünk nyomán tömegesen érkeztek kérvények a háztulajdonosok részéről, akik igénybe akarták venni az olcsó kölcsönt. A tanács tárgyalás alá vette a beérkezett kérvényeket és huszonöt háztulajdonosnak az árvaszék teljes pénzkészletét, több, mint három millió lelt kölcsönzött.

A később beérkezett kérvényeket nem lehetett figyelembe venni, mert a pénzkészlet elfogyott. Ma azonban ismét egy

— Vecsey Ferenc — völegény. Budapestről táviratozzák, hogy Vecsey Ferenc, a világhírű magyar hegedűművész tegnap Rómában eljegyezte Dina Galli ötvenéves kórikát.

— Viz alatt egy bánya. Berlinből jelentik, hogy a lengyeleknek odaítélt felsősziléziai területen lévő Saturnus-bányába viz hatolt, amely az összes tárnákat veszélyezteti. Számos bányász belefulladt a vizáradatba.

— Schildkraut — él. Az európai sajtóban elterjedt a híre annak, hogy Schildkraut, a világhírű osztrák jellemzőész meghalt. Schildkraut egy Bécsben élő rokona most sürgőnyt kapott Newyorkból, amelyben a következők állnak: „Meg kell cáfolni a hazug híreket, mert Schildkraut nemhogy nem halt meg, de tökéletesen egészséges.“ Most érdekessé tartják kinyomozni azt, hogy ki volt az, akinek érdekében állott, hogy a kitűnő színművész halálának hírért költse és azt világgá kürtölje.

— A Philatelia című bélyegűjság az utóállamok egyetlen magyar nyelvű filatéliai organuma ismét megjelenik. Előfizetők számos kedvezményben részesülnek és a Bélyeggyűjtők Szövetségének is tagjai lesznek. Mutatványszám 10 lei. Előfizetési ár 100 lei. Philatelia kiadóhivatala Uzhorod (Ungvár) Bercsényi-utca 16., C. S. R.

— Védekezés a flekkifusz ellen. Az aradi flekkifusz beteg Dóka Péter napok óta teljesen lázmentes és a kezelőorvos véleménye szerint már túl van a veszélyen. Az egészségügyi biztosoknak sikerült azoknak az embereknek egy részét, akik Dóka Péterrel együtt voltak a rendőrség fogdá-jában, előállítani és fertőtleníteni. Négy embert azonban a legszigorúbb nyomozás dacára sem sikerült előkeríteni. Vakósziminek tartják, hogy a fertőtlenítés nélkül maradt négy ember eltávozott Aradról. Dr. Cucu Vazul városi főorvos kijelentette, hogy ha holnap utánnig nem történik flekkifusz eset Aradon, akkor a város mentesítve van a fertőzéstől. Az egészségügyi hatóságokat aggodalommal tölti el az, hogy talán a fertőtlenítetlenül maradt négy ember hurcolja el a megyébe a betegség csíráit. Szigorú intézkedés történt,

millión feletti összeg áll a háztulajdonosok rendelkezésére. A város vezetésének minden törekvése arra irányul, hogy rábírja a háztulajdonosokat a renoválásra. Ezért elhatározta, hogy az előbbi néli is előnyösebb feltételek mellett bocsátja a kölcsönt rendelkezésükre. A kölcsön maximális összege negyvenezer lei lehet. A tehermentes ház becsértékének harmadrészét, ha az nem több, mint negyvenezer lei, a város minden esetben a háztulajdonos rendelkezésére bocsátja. A kölcsönre hét százalékos kamatot kell fizetni és törlesztését három év múlva is megkezdheti a háztulajdonos. A kölcsönt kizárólag szilárd anyagból épült házra adja a város.

— hogy a megyében az orvosok kiserjék figyelemmel az előforduló betegségeket.

— A borbélyok áremelést kérnek. Az aradi fodrászok tegnap este az Ipartestület nagytermében gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy előterjesztést tesznek a főpolgármesternek az árak felemelése ügyében. Tervezetet is készítettek, amely szerint egy borotválkozás az eddigi 5 lei helyett 7 lei lenne. Kérik továbbá a bérletárak felemelését is; így 10 számmal ellátott bérletjegy ára 45 lei lenne. Természetesen az összes hajmunkák megfelelő arányban drágulnának. Az új árakat március elsején akarják életbe léptetni a borbélyok.

— Egy tűzhányó hegy kitorése. Rómából táviratozzák, hogy Franceniquo városában egy váratlan vulkanikus kitorés leirhatatlanul borzalmas jelenetek okozója lett. A lakosság menekül a városból, nehogy még élve temesse el az összeomló házak romja. Attól tartanak, hogy nagyobb vulkanikus tevékenységről van szó, amely az egész várost elpusztíthatja, mert a kráter épen a főnyílás mellett fekszik. Egy több mint négy méter átmérőjű nyíláson izzó lávafolyam ömlik ki. A kráter állandó nagyobodásával a veszély is mindjobban növekedik.

— A gáji cserkészek mulatsága. Szombaton este a gáji cserkészifjuság működvelő estélyt és táncmulatságot rendezett, amelyen nagy közönség vett részt. Az estélyen az aradi cserkészek is szerepeltek. Nagy meglepetést keltett a gáji cserkészifjuság mozgalmá és elért eredménye, mert teljes csendben folytatták eddig működésüket. A kitűnő fejlődési cserkészcsapat vezetője Puticiu Livius VII-ik gimnáziumi tanuló. Osztályparancsnok Puticiu Virgil egyetemi hallgató. Az estély jövedelmét a csapat felszerelésének gyarapítására fordítják.

— Szeretetház-estély. Az aradi izr. szentegylet által fentartott „Szeretetház“ javára tervezett nagyszabású jótékony estély március hó 3-án fog megtartani a Központi szálloda összes termeiben. A siker érdekében a rendező-bizottság mellett városunknak a jótékony terepén mindig élenjáró előkelő hölgyei fejtenek ki fáradhatatlan tevékenységet.

— Köszönet. Az Erdélyi és Bá-nati Ujságírók Szervezetének aradi csoportja hálás köszönetet mond az alábbi — az ujságíró-bál alkalmából történt — felülfizetésekért, illetve adományokért: Aradi Első Takarékpénztár, Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár, Aradmegyei Takarékpénztár, Polgári Takarékpénztár, Marmorosch Blanc, Nasici rt., Pesti Magyar Kezskedelmi Bank fiója, Temesi Agrár fiókja 1000—1000, Aradi Hirlap nyomdával 700, Aradi Általános Takarékpénztár, Victoria Takarékpénztár 600—600, Ablonczy és Busztin, Adler Andor, Aradi Ipar- és Népbank, Aradi Ujság és Friss Ujság, Ábrahám Simon, Baross Lajos dr., Bing János, Hazai Fatermelő, Hehs Vilmos, Hirschfeld és Társa, Kalmár József, Mairovitz Márton, Neuman Alfréd báró, Stauber József, Tömörny Jenő, Vajda Zsigmond, Winternitz Jenő 500—500, Seidner Sándor 410. Kelet hirlapiroda, Weinberger Ferenc 400—400, Vörös István dr. 350, Aradi fűrészgár, Fejér Gábor, Láng Imre, Molnár László, Rosenfeld Viktor, Seidner Dezső, Tritthaler Ferenc 300—300, Aradi Olajipar rt., Fisan János, Lányi és Pichler 250—250, Bohus Zsigmond báró, Bársony Andor, Bing Hugó, Cukor János, Domán Sándor, Éles Béla dr., Éles Géza dr., Goldschmidt Sándor, Havas Sándor, Hanzu Nestor, Hajós Árpád, Hehs Béla, Justh János, K. T., K. Zs. M., Klein József, Leonoid Zsigmond, Leölkes Béla, Löbl József, Miclea Sever dr., Neuman Dániel báró, Neuman Adolf báró, Neuman Károly báró, Ordeit László, Porcia Lajos gróf, Róna Dezső, Roth Zsigmond, Serb Sándor, Stauber Andor dr., Schulof Andor, Tenner László, Weisz Márkus 200—200; Dörner Emil, Kánya Géza, Rajz Jenő 150—150, Alföldi Pál, Deutsch Andor, Deutsch Károly, Fodor Gyula, Gábor Miklós, Guttmann Oszkár, Hehs Márton, Herzog Sándor, Hoffmann Ottó, Kardos Géza dr., Koromzay Frigyes, Kötszövőgyár, Laczay Endréné, Lakatos Aladár, Leipniker Andor, Mellinger József, Molnár Miksa, Molnár István, Reiner György, Szabó Zoltán, Szalai Vilmos dr., Székely Albert, Tagányi Sándor, Weil Károly dr., Zubor Imre dr. 100—100, Huppert Jenő, Koch Dániel, Weissberger Mór 80—80, Fülöp és Halász, Hegyi Albert 60—60, Bradean Athanasz dr., Bodnár József, Ehrenwald László, Kardos Miklós, Popa Constantin, Pöhm Tivadar, Radó Gyula, Singer Jenő dr., Szegő Hugó dr., Szantany György, Vörös Ernő, Zádor Imre, N. N., N. N. 50—50, N. N. 30, N. N. 25, Farkas Béla, N. N., N. N. 10—10, N. N. 5 lei.

— Az országot halottja. Ma telefonon jelentették az aradi ügyészségnek, hogy a pancota—morodai országoton február 4-ről 5-re virradó éjjel egy holttestet találtak. Zsebében levő igazolványai elárulták kiletét, Mihuti Alexa morodai lakos, akinek halálát lött seb okozta. Még nem állapították meg, hogy revolverrel, vagy fegyverrel lötték agyon. A csendőrség már megindította a nyomozást a rejtélyes ügyben, a melynek vizsgálatát az ineni (borosjenői) járásbíró vezeti.

— Gyermeket csak Höfer hintóporral és Baby-crémnel szabad ápolni.

Köszönet a...
Olyan tiszta lesz, hogy orom

— Gárdonyi-mauzóium. Budapestől jelentik: A nemrég elhunyt neves író, Gárdonyi Géza emlékeztetése Eger városa mauzóleumot létesít, amely hatmillió koronába kerül. Az összeget adakozásból hozzák össze.

— Kuroki tábornok meghalt. Tokióból jelentik: Gróf Kuroki tábornok, az orosz-japán háború bíres japán vezére ma meghalt.

— Feltartóztatták Ludendorff vonatát. Bécsből jelentik: Hetzendorfban a munkások feltartóztatták azt a vonatot, amelyben Ludendorff Bécsbe akart utazni. A munkások kijelentették, hogy akkor engedik tovább a vonatot, ha Ludendorff kötelező nyilatkozatot tesz, hogy Bécsben nem tart propaganda-előadást. A munkások kijelentették azt is, hogy ha Ludendorff mégis propaganda-előadást tart, visszatérő útján nem engedik vonatát Münchenbe.

— AAC. footballjátékosok. Csütörtökön tranigré a pályán 3 órakereskedők táncestélye a Fehér Keresztben.

— AAC. footballjátékosok. Csütörtökön tranigré a pályán 3 órakereskedők táncestélye a Fehér Keresztben.

— AAC. footballjátékosok. Csütörtökön tranigré a pályán 3 órakereskedők táncestélye a Fehér Keresztben.

A magyar liberálisok. (Hajlandók belépni a kormányba)

Budapestről jelentik: Az Erzsébetvárosi körben politikai vacsora volt, amelyen báró Sztéryi József kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egy évvel ezelőtti történet bombamerénylet áldozatairól. A közönség a beszédnek ezt a részét állva hallgatta végig. Ezután kijelentette Sztéryi, hogy az ellenzéknek részt kell vennie az építés munkájában és ne helyezkedjék minden kérdésben a legridegebb ellenzéki álláspontra. Ideje, hogy a polgárok erősen szervezkedjenek és megtalálják a polgári és munkás társadalom között a kiegyenlítés útját. Cáfolja a liberális politika ellen felhozott vádakot és azt hangoztatta, hogy a liberális politika tette naggyá Magyarországot.

Ugron Gábor azt fejtegette, hogy a pártok kívüli képviselők csoportjának célja, hogy olyan politika jöjjön létre, amely nem tesz különbséget ember és ember, osztály és osztály között. Eredetileg nagy liberális pártot terveztek, de ezt nem sikerült létrehozni. Új formát kerestek tehát a polgári társadalom és a liberális politika érdekében. Olyan vezetést akarnak létesíteni, amely a jövőben lehetővé teszi a kormányképes párt kialakulását, hogy együtt küzdjenek mindazok, akik a középuton baladnak. Ha követeléseiket teljesítik, hajlandók résztvenni a kormányban, de nem célnak, hogy forradalommal vagy antant-segítéssel megbuktassák a kormányt.

Nincs kivezető út a katasztrófából.

— A német birodalmi gyűlés elnökének nyilatkozata. —

Boroszólból jelentik: Löbe, a birodalmi gyűlés elnöke egy gyűlésen kijelentette, hogy kevés német reméli, hogy a katasztrófából kivezető út legyen, mert a Ruhr-vidék megszállása halomra döntötte a teljesítési politikát. Az Oroszországba vetett remény egyet jelent a Kelet és Nyugat kilátástalan háborújával. A szocialisták a német egységben figyelik a keleti és nyugati események fejlődését és összeütközését.

Londonból jelentik, hogy a Daily Herald szerint Mac Donald munkásvezér kijelentette, hogy a

Irodalom, művészet

Goga Octavián Aradon.
Irodalmi estély a Kulturpalotában.

Amint megírta az Aradi Közlöny a román írók egyesületének tagjai jelenleg erdélyi körúton vannak és a közeli napokban Aradra szándékoznak jönni, hogy a Kulturpalotában irodalmi estélyt rendezzenek. Legutóbbi estélyüket Clujon (Kolozsváron) tartották, ahol több ízben hangoztatták nyilvános szereplésük alkalmával a román-magyar írók és művészek testvériségét. A román írók legközelebbi estélyüket február 12-én Oradea-maren (Nagyváradon) tartják, ahonnan Aradra jönnek és 12-én tartják meg irodalmi estélyüket a Kulturpalota nagytermében. A román írók között Aradra jön Goga Octavián, Ion Murescu, Etimiu Viktor, és a román irodalom többi reprezentánsai. Az aradi estélyen, Cotrus Aron aradi lapszerkesztő is szerepelni fog saját műveivel.

• A városi színház heti műsora. Szerda: Masa. (A bérlet). Csütörtök: Ártatlan Don Juan (B bérlet). Péntek: Hazudik a muzikaszó. (C bérlet.) Szombat: Aranymadár. Bemutató előadás. (A és premier-bérlet.) Vasárnap este: 7 és fél órákor Aranymadár (B bérlet.) Vasárnap éjjel: 10 és fél órákor: Aranymadár (Bérlet-szűnet). Hétfő este: Aranymadár (C bérlet.)

• Papazoglu, a hírneves cellista hangversenye 9-én, pénteken este lesz megtartva művészi programmal. Papazoglu finom művészetét már ismerik Aradon s jöttek hírére máris szokatlanul sok előjegyzés történt Bloch cégnél, ki a jegyeket árusítja.

• A Kékzakáll nyolcadik felesege. Budapestről jelentik: Savoirdes vezérigazgatója, az Aradon is nagy sikert aratott „Kékzakáll nyolcadik felesege”, amelyet a Belvárosi-színház állandóan szüfolt házak előtt játszott, most érte el első jubileumát. Az Unió színházi tröszt a főszereplők: Titkos Ilona, Benedek Margit, Szilágyi Rózi, Somlay Artur, Ihász Aladár, Baróti József tiszteletére a Nemzeti Kaszinóban ünnepi vacsorát rendezett.

francia és a belga munkásvezérekkel a napokban tárgyalni fog a Ruhr-vidék megszállásának kérdéséről.

Párisból jelentik a Havas távirati ügynökség, hogy egy pénzügyi bizottság Düsseldorfba indult azzal a céllal, hogy a Ruhr-vidék pénzügyi problémáit megoldja.

Berlin jelentés szerint a badeni kormány utasította a megszállott területein levő német tisztviselőket, hogy csak a német kormány parancsainak engedelmeskedjenek.

• Heiga Noerisson vasárnapi tánc estélye valóban művészi esemény lesz Aradnak. A nagyvárosok vezető lapjai kivétel nélkül az elragadtatás hangján írják Noerisson csodálatos művészetéről, elbűvölő szépségéről és ifjúságáról. Zseniálisa diadalmas, testének vibrálása, a vonások rithmusa és élelteljessége a táncművészet legmagasabbját jelzi. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyeket idejében megvásárolni a Bloch cégnél.

• Az apaestanc egyik legkiemelkedőbb száma Csányi—Galletta Masa című operettjének. Ezt a nagyhatású táncot Balogh Böske és Bányász István mutatják be. A darab címszerepét Horváth Mici, férfi vezetőszerepét pedig Galletta Ferenc játssza.

• Az ártatlan Don Juan című nagy sikert aratott vígjáték csütörtökön este kerül színre a városi színházban. Az ártatlan Don Juan főszerepét Darvas Ernő játssza, aki nagyszerű humorával állandó derűszépséget tartja a nézőteret. A női főszerepét Kálmán Sári kreálja.

• Pénteken este az aradi színházban az idény slágeroperettje, a Hazudik a muzikaszó kerül színre. Az operett főszerepét Galletta Ferenc, Halmos Mici, Balogh Böske és Selmeczy Mihály játsszák.

• Operett-bemutatóra készül hétfő óta a városi színház. A budapesti Fővárosi Operett-színház nagy szabású Zerkovitz-operettje, az Aranymadár kerül szombat este bemutatásra. A bájos meséjű operett címszerepét Horváth Mici fogja alakítani, egy vig párisi leány szerepében pedig Balogh Böske mutat be egészen modern francia táncszámokat. Jakabffy Dező, a színház főrendezője különös gondot áldítja ki az Aranymadárát, amely szombaton, vasárnap és hétfő este kerül színre. Mind a három estére jegyek elővételben a színház pénztáránál kaphatók.

• Európai hírvételek, a milanoi, dresdai, berlini és bécsi opera házak legnevesebb művészei jönnek le február közepén Aradra és öt estét kerestül vendégszerepelnek a városi színházban. Mindössze pár nappal ezelőtt került nyilvánosságra a hír, hogy a kombinált operatársulat Prager igazgató vezetésével Aradra érkezik s máris mind az öt estére tömeges jegyelőjegyzések történtek a városi színház pénztáránál. Az operatársulat a Toscában, Bajazóban, Paraszttbecsületben, Pillangó kisasszonyban, Carmenben és Troubadourban lép fel, előadásaira jegyelőjegyzéseket a színházi pénztár és a színház igazgatósága elfogad.

Mozi.

Lucy Dorianne és Várkonyi Mihály tündöklő szépsége, ragyogóan pompázatos művészete a legteljesebb mértékben érvényesültek és megnyerték a publikum tomboló tetszését a legragyogóbb Dorian-filmnek, a Sodoma és Gomorhának első részében, amely már csak szerdán látható az Apollóban. Négy nap ragyogó sikere, nagy-nagy diadala igazolta azt a kétségtelen tényt, hogy a Dorian-filmgyárnak ez a legújabb remeke kétségtelenül messze felülmúlja az eddig látott filmslágeret. A Sodoma és Gomorhában buja és érzékeny nagyszerű képek világítanak rá a mai kor sok-sok bűnére, amelyből aztán az élet sok kegyetlen szenvedése fakad. Káprázatos ünnepségek vidám zaja, mindent leleplező fénye mögött tornyosodnak egymásfölé a tragédiák, amelyeknek a kin és kéj, a bűn, a mohó élvezet adják meg a karakterisztikumát.

Farkaskaland a hómezőn a címe az Uránia legközelebbi film attrakciójának, melynek szerdán lesz a bemutatója. A filmdráma egy nagyvonalú szerelmi, illetve féltékenységi tragédiát elevenít meg, amely azonban sok-sok izgalmas fordulat és jelenet után kielégítő és megnyugtató eredménnyel fejeződik be. A hercegi férj féltékeny a feleségére, aki pedig ártatlan, mert a gyanúsított vetélytárs nem más, mint Indiából visszatért fivére. A gyanunak egy véletlen vet véget. A hercegi család szánkírándulásra megy s utközben farkasok támadják meg őket. Izgalmas, kemény élet-halál harc támad köztük és a fenevadak között s ebben a harcban kiderül a szeretőnek vélt fivér kiléte, s az a rajongó önfeláldozó szeretet, amelyvel huga iránt viselkedik. A herceg a farkaskaland után megbékél s a házaspár boldog új életbe kezd.

A vonat kerekai alatt.

(Sulyos szerencsétlenség a Curticil állomáson.)

A Curticil (kürtösi) Vasútállomáson ma délután megrövidítő szerencsétlenség történt. A ma délután fél két órákor Curticiról indult személyvonatra, amikor az már körülbelül félkilométerre volt az állomástól, a Curticil fűtőház mellett Ispravnic György 35 éves vasúti altiszt fel akart ugrani, azonban rosszul ugrott és lezuhant a káncsóról. A szerencsétlen ember fél testével a robogó vonat kerekai alá került, amely a jobb lábát bokában, a bal lábát pedig majdnem tövestől levágta. A szerencsétlenül járt ember még kiáltani sem tudott és összezuzott testtel a sínek mellé zuhant. A vonat vezetője azonnal észrevette a szerencsétlenséget és megállította a vonatot. Ispravnic borzalmas sebeit provizórikus kötésekkel látták el és beszállították az aradmegyei kózkórházba. A vasúti altiszt állapota rendkívül sulyos, amit fokoz az a körülmény is, hogy nemcsak a lábait roncolták össze a vonat kerekai, hanem akkor, amikor a sínek közül kibukott, a fejét egy nagy és éles kőbe vágta. Ispravnic Györgynek, aki két gyermekes családapa, a felépüléséig nem sok reményt fűznek.

Nagyszabásu mozi a Maros-parton

(Ei ajánlat a negyedik mozira. — A város nyilvános árlejtést hirdet.)

Arad város vezetősége összesen négy, a város belterületén működő mozira adhat engedélyt. A negyedik mozi engedélyét annak idején Frick és társai nyerték el. Akik 100 ezer lei jótállási összeget fizettek le a városnak. A negyedik mozit azonban technikai akadályok miatt nem tudták felépíteni s így a 100 ezer korona a város tulajdona maradt. Évekig nem volt szó a negyedik moziról, míg ma délelőtt ismét érdekes tervvel járult Karácsonyi György, a Karácsonyi Testvérek-cég beltagja a város vezetőségéhez. Karácsonyi György a Maros-parton, a Neptun fürdő melletti téren szándékozik a negyedik mozit felépíteni.

A mozi épületének tervrajza már bent van a városi mérnöki hivatalban. A negyedik mozi hatalmas épület lenne, amelyben a mozi helyiségen kívül vendéglőt és büffét helyezne el a tulajdonosa. A teljes épület 1400 négyszögméter területet foglalna el. A mozi

Landru kemencéje.

(Árverés a törvényszéken).

(Az Aradi Közlöny párisi levezetőjéül). Landru, a kivégzett többszörös nőgyilkos hagyatékát szombaton árverezték el a versaillesi törvényszék termében. Az árverés lefolyásáról a *Matin* riportere a következő képet rajzolja:

Gilbert elnök közvetlen közelében ragyog a kemence. A ragyogást csak úgy kell érteni, hogy teljes presztízseben sugárzik. mert amióta ez a „sütőde“ az utolsó menyasszonyt is ellátta, azóta senkise pucolta. A kemence fölött a falon, mint uriszobában a vadászfegyverek, különböző ollók, csiptetők, fűrészek, francsirozó-kések, kissé távolabb számos hajszító és onduláló vas, amelyekben még néhány rátapadt hajszál is látható. Emitt podgyászaskák, amott ruharongyok. Egy asztalkán olcsó hajfésűk. A földön autógummikerekek és mindenféle szenny nyesszürke tárgyak, amelyeknek nyomor-színük van. Mondhatná az ember: nyomor-szaguk is. Az esküdtszék terme mára átváltozott valami zálogházi fiókraktárrá. Először a gummikerekeket árverezik. Az árverés vezetője bejelenti:

— Következik Désiré Landru pecsétnyomója!

— Valaki a közönség köréből közberkolt:

— Hölgyeknek!

Névetés. Nagyon licitálnak erre a tárgyra. Végre is ekkor 400 frankért. Egy Marcel nevű orosz-lánsszelídítő kapta meg. Vajon az orosz-lánsszelídítő akár vele pecsétet ütnei?

helyiségében 1670 ülőhelyet, 39 páholyt, 176 ülésel tervezett a kérvényező. Karácsonyi György 20 ezer lei évi bért ajánlott föl a városnak és azt az ajánlatot tette, hogy a mozi teljes felszerelésével és tulajdonjogával együtt 15 esztendő múlva a városé lesz. Az Aradi Közlöny munkatársa a negyedik moziról ma beszélgetést folytatott dr. Angel István polgármesterrel, aki kijelentette, hogy az utóbbi időben ez a második kérvény a negyedik mozi felépítésére. A városnak mindenesetre anyagi előnyt jelent az új mozi, azonban nem kizárólag a városi tanács dönti el, hogy a Maros-parton mozi épülhessen, mert ez a vízijogi bizottság hatáskörébe is tartozik. Mindenesetre a város a negyedik mozi jogára ismét nyilvános pályázatot hirdet és természetesen a legelőnyösebb ajánlatot tevő nyeri el a negyedik mozi működési jogát

Egy nagyon köznapú üvegtatartó, amely újonnan minden bazárban 6 frank, 50 frankért kelt el, mivel Landru mártotta bele jómadár-tollát

Serdülő legényke 2 frank 50 centimesért nagy kacagások közepette egy pár ezüstszővet női cipőt vásárol. Kár, hogy a cipő nem viseli cédulán egykori tulajdonosnője nevét.

Ugynevezett bur-töltényöv 19 frankért kerül új tulajdonoshoz. Az övben lévő töltények miatt ez olcsó vétel. Kikiáltják: 1 darab ég szinkék szalag és 1 darab hajtű. Az emberek mulatnak és 3 frankért megveszi valaki ezeket is. Most üvegcéket és apró poros tárgyakat árvereznek. Szörnyen ütött-kopott és utálatos főzőedények 7 frankot érnek el. Micsoda örület! De azért is szöknek így fel az árak, mert itt mindenki minduntalan kacag — ugylátszik végezete ennek a kísérteties Landrunak, hogy az emberek nevéssenek fölötte. Most azonban nagy izgalmi zivajg keletkezik. Munkások cipelik előtérbe, mint valami tulnehéz mállhat, Landru kemencéjét.

— Csendet kérek! — kiáltja az árverés vezető.

És a kikiáltó:

— A kemence 500 frank!

Egy hang a közönség soraiból: — 1500!

Másik hang:

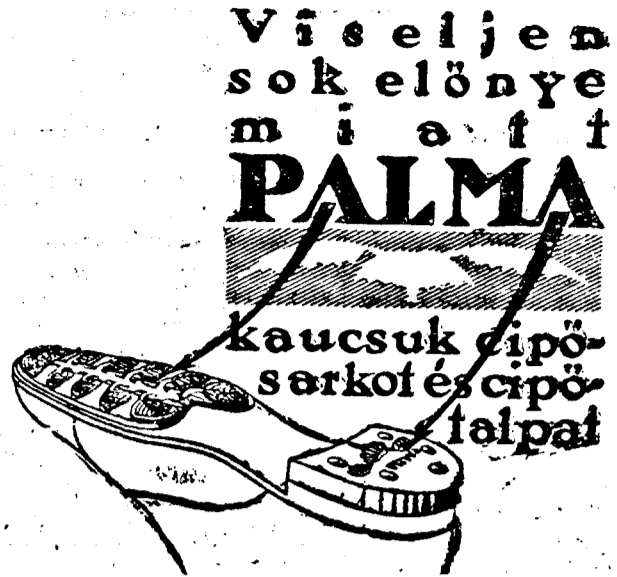
— 3000!

A számok felszöknek, már elértek a 4000 frankot. Egy időre megállapodunk.

— Senki többet 4000 franknál?

Valaki belekiált: „4200!“ —

Radio Hirdetési Iroda 2887/a. sz.

1874

És a kikiáltó, hamorosan a tömeghez:

— Ne felejtsek el, csak egy kemencéje volt!

De 4200-nál többet senki se kínál. És így megkapja a történelmi tárgyat egy Anglade nevű cirkusz artista.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Február 6.) Dollár 206, márka 0.01, szokol 6.10, dinár 2.10, francia frank 13.50, magyar korona 0.07.50. —

Kifizetések: Budapest 12.50, Bécs 3.20, Berlin 0.00065, Prága 6.80.

Zürichi nyitás. (Február 6.) Berlin 0.01.3750, Amsterdam 209.50, Newyork 531, London 2483, Páris 33.95, Milano 25.72, Prága 15.67, Budapest 0.20, Zágráb 4.95, Bukarest 2.50, Varsó 0.013750, Bécs 0.007425, bélyegzett 75.

Zürichi zárlat. (Február 6.) Berlin 0.0137, Amsterdam 209.50, Newyork 531, London 2483, Páris 33.95, Milano 25.72, Prága 15.67, Budapest 0.20, Belgrád 4.95, Varsó 0.013750, Bécs 0.0074, bélyegzett 0.0075.

Budapesti devizaköznyomó levezetői. (Február 6.) Nanoleon 9900, angol font 12.275—12.575, dollár 2626—2735, francia frank 163.50—168.50, lira 127.50—133.50, márka 0.07.50—8.50, osztrák korona 0.0370—390, lei 12—13, szokol 77.50—81.50, svájci frank 491-515, dinár 26—28, lengyel márka 0.0725-825, léva 15.50—16.50, hollandi forint 1037—1072.

Budapesti értéktőzsde nyitás. (Február 6.) Salgó 66—65000, Rima 10250, Kőszén 182000, Államvasut 26.250, Cukor 835.000, Olajipar 11.000, Ganz-Danubius 1.52—5.000.

Budapesti értéktőzsde zárlat. (Február 6.) Magyar hitel 18000, Osztrák hitel 2300, Salgó 62000, Rima 9850, Déli vasut 8000, Államvasut 24000, Kohó 55000, Atlantika 15.750, Ganz-Danubius 1.325.000, Kőszén 163.000, Papír 2400, Szlavonia 3475, Földhitelbank 19000, Viktória 136.000

Kiskereskedők

saját érdeke, hogy csakis

ROM-féle aradi oroszhalat

kérjenek máskülönbben ráfizetnek

Hasonlítsa össze!!

az Irom-féle oroszhalnak

Nagyobb az üvege,

több, nagyobb és

jobb hal van

az üvegben.

Kifutó fiu

Jó fizetéssel

felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF

felel.

Cenzurat:

Dr. V. MARCOVICI

„Gory antheme“ virágszalón és magkereskedés.

Üzlet: Strada Eminescu 41. Vadász-kürt szállodával szemben. Kertészet: Calea Aurel Vlaicu 22—3 Astra motorgyárral szemben. Élő és művirágok, valamint németországi magvak jutányosan kaphatók. 1805

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetéséi ára 1 lek.

Vastagabb betűvel 2 lek.

A vastagabb betűvel kíván. szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ára 10 szótig 10 lek.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

FÖLKÉREM azt a szép hölgyet, aki a szombati haladás előadásán szemének tüzevel egy páholyban ült magához vonzott, közölje, milyen módon lehetséges a megismerkedés. „Művés” jellegre a lap kiadóhivatalába. 590

Házasság.

„HAZASSÁG KÖZVETITŐ” címűket közvetítés végett f. hó 15-ig „Kolozvári” jellegre a kiadóhivatalba adják le. 591

Alkalmazás.

JÓLFOZÓ szakácsnő jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 4000

MINDENES FŐZÓNŐ felvétetik. Strada Consistorialul (Batthyány-u.) 21. I. em. 3. szám. 588

ÜGYES KISASSZONY felvétetik Kerpel kölesönkönyvtárában. 589

DIVATSZALONBA gyakorlott kisleány felvétetik. Cim a kiadóban. 597

TAKARITÓNÓT felveszek. Bulev. Dragalina (Apponyi-ut) 7. Székelyné. 596

JÓERKŐLCSŰ tanuló fizetéssel felvétetik. Eisner Sándor villanyszerelő, Arad, Minorita-palota. 601

FASZAKMÁBAN JÁRTAS nőtlen tisztviselő, könyvelésben, levelezésben, gépírásban gyakorlattal bír, megfelelő fizetés mellett állását megváltoztatná. Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jellegre kiadókba kérek. 602

MINDENES jó fizetéssel felvétetik azonnalra vagy február 15-ikére. Cim Wallinger hirdetőjében. 13187

MINDENES két tagu családos felvétetik. Bul. Carol (Érzsébet körút) 2. I. emelet. 608

MEGBIZHATÓ mindenes szakácsnő vagy mindenes leány, aki a főzéshez ért, jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezni Fedol gyárban. 13053

PERZSASZÖNYEG készítő leányok felvétetnek. Cim Kelet hírlapiroda. 13053

SZOBALÉANY gyakorlott és megbízható urasági házba felvétetetik. Cim Kelet hírlapiroda. 13058

ANYAHELYETEST keresek 2 1/2 éves kisleányom mellé. Str. Alexandri (Salacz-utca) 6., I. emelet, 4. 13053

KERESTETIK a fűszer és vasszakmában tökéletesen jártas kereskedősegéd. Magyar és román nyelv bírása okvetlenül megkívántatik. Cim Kelet hírlapiroda. 18053

KERTESZT konyhakertek és gyümölcsös önálló kezelésére lakás, fűtés és fixfizetés mellett felvesz azonnali belépésre üveggyár Beél. 580

TÉGLAGYARI MUNKÁSOK KÖRKEMENCEHEZ. Behordók, kihordók, rakók és abszorgók, kerestetnek acord munkába, avagy vállalkozónak kiadandó. Ajánlatok kéretnek: Pártos és Társai gőztégla és cserépgyár címére Lugojra. 604

Vétel és eladás.

KIS szmirna szőnyegek, fal és egyéb dísztárgyak, cizellált talpas poharak, függönyök stb. eladó. Str. Consistorialul (Batthyány-utca) 23. I. emelet jobbra. 1000

RÖVID songera 18 ezer leírt eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13000

SZMIRNASZÖNYEG 3x4 méteres 19.000.— leírt eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13000

MOSLÉK kapható a Pannoniában. 595

ELADÓ nagyobb mennyiségű apró hal tenyésztésre 8 cm.-től 15 cm.-ig darabonként is. Piczov Péter, Vesenova-Vecse (Obesenyő). 593

ELADÓ 80 HP. WD motorek, egy 19 HP. benzín motoros cséplőgarnitúra, egy 3 HP. Puch motorkerékpár és egy házilag készült henger aszta selyem húzattal. Mind kifogástalan, üzemképes állapotban. Telbisz Ráfal, Vesenova-Vecse (Obesenyő) Jud. Torontál. 594

KÉT GARNITURA kovács szerű nagy részeken, egy stáholó gép, két furó gép, két rih platin, több satu, két tengelyvég metsző és anyag, négy új kocsi stol, egy Eszterházi kocsi vasalya szatler munka nélkül, azonnal jutányos áron eladó. Megtekinthető Arad, Calea Bihorulul No. 8. (Nagyvárad-ut) Nied József kovácsmesterénél. 598

ELSŐRENDŰ makói vöröshagyma és fokhagyma legolcsóbb áron kapható Fischernál, Piața Catedrală (Thököly-tér) 7. 600

EGY DARAB 60 HP. Diesel-motor, 1 darab 30 HP. Bolinder-motor eladó. Zimándi-malom. 599

EGY ÁGY sodrony matracal és egy nagy ebédlámpa eladó. Cim Kelet hírlapiroda. 13058

VASTAGSAGGYALUGÉP abrichter hosszukfurdógép, radialszita, 3 részü sikszita és hámozógép eladó. Braun-malomban Micaluca-Nou (Ujmikolokán.) 13053

MINDENEMŰ ÉKSZERT. gyöngyöket, legmagasabb áron vessz Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 12021

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 13629

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegek, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, lapán vázakat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

HASZNALT géprongy megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 100

PAPRIKA minden mennyiségben és minőségben, legolcsóbb napi áron kapható Pollák József fűszerkereskedésében. 404

EBEDLŐ és szalon asztal, villanyesillár, képek stb. eladók. Cim Str. Gozdu (Szent István-u.) 1a. 531

FŐZNI VALÓ sárgarépa és valódi makói dughagyma eladó. Strada 1. sesti 6. sz. 568

JÓKARBAN LEVŐ „Undervood” írógép megvételre kerestetik. Ajánlatok Muzsaj József városi színházzal szemben küldendők. 574

HASZNALT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

KERESÜNK megvételre perzsa szőnyegek, modern háló és ebédberendezéseket, zongorákat. Bizományba vesszünk minden ingóságokat. „Uranus” iroda főpostával szemben. 12999

SZMIRNASZÖNYEG 4x6 méteres 16 ezer, pasztelkék ebédőszőnyeg 6 ezer, díofa ebédberendezés 10 ezer, Wertheim-massa 4000 Leirt eladó. „Uranus” iroda főpostával szemben. 12999

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Iron Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10653

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb áron vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Ellz-palota.) 11893

Különféle.

DIRECTE importált legfinomabb eredeti norvég, kevéssé hazsagu Cod-liver-oil. Csukamájolaj dr. Földes Béla gyógyszerészára Arad. 12831

Către Ferate-Unite Arad și Cenad.

Convocare.

La a

XLI. adunare generală extraordinară

a Societății Anonime Căile Ferate Unite Arad și Cenad, care se va tine în Arad la 24. Martie 1923. la orele 10 a. m. în localitatea direcțiunei în casa proprie a societății.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul direcțiunei despre anul de gestiune 1921.
2. Aprobarea deciziunei consiliului administrativ relative la avansul de dividendă ce urmează a se plăti acționarilor din profitul net a anului 1921.
3. Preluarea în exploatare a traficului retelei noastre de cale ferată de pe teritoriul României sau rescumpărarea sa de către Stat.
4. Încredințarea Căilei Ferate Győr-Sopron-Ebenfurt cu conducerea exploatarii liniilor noastre maghiare.
5. Împlinirea prin alegere a locurilor membrilor esității direcțiunei.
6. Alegerea membrilor comisiei de cenzori pe anii 1923—25.
7. Eventuale propuneri.

Observare: Fie care acțiune dă drept la unu vot. Acționarul își poate exercisa dreptul de alegător în persoană singur, sau prin plenipotențiar. Un acționar însă nu poate primi mai mult de una plenipotență de aceeași. Cu privire la forma plenipotenței este necesar, ca semnatura autorizatorului să fie sau veriificată, sau ca documentul de autorizare să fie subsemnat și din partea a dol martori. Acțiunile împreună cu talonii de cupoane încă nescăzuți vor fi depuse cu 14 zile înainte de adunarea generală în Arad: La casa generală a societății și la Casa Agricolă de pastrare Arad-Cenadână S. A. în Budapesta: la Magyar Agrár és Járadekbank și la Pesti Hazai Első Takarékpénztár egyesület, în Viena: la Domini, Schoeller et Comp. în Berlin: la Darmstaedter und Nationalbank și la Berliner Bankinstitut, Josef Goldschmidt et Comp. în Frankfurt am Main: La Dresdener Bank în Frankfurt a. M. unde se vor elibera despre aceste recunoștințere corespuuzătoare.

Arad, luna Ianuarie 1923. 565

DIRECTIUNEA.

Gőzmalom

modern kétvagonos, félmagas, vām. és kereskedelmi 6rlésre, vasutnál, nagy magyar székvárosban (Eger-beu) eladó. Bővebbet; 592

Illés Béla, Eger.

Használt rongy megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

BÁLI
meghívókat

a legizlésesebben az

ARADI KÖZLÖNY

nyomdája készít.

Aradi és Csanád, Egyesült Vasutak.

Meghívás

az Aradi és Csanád, Egyesült Vasutak Részvénytársaság

XLI-ik

rendkívüli közgyűlésére,

melv Aradon a részvénytársaság saját házában levő igazgatósági helyiségben 1923. évi március hó 24-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Igazgatósági jelentése az 1921-ik üzletévről.
2. Az 1921. évi tiszta nyereségből a részvényeseknek fizetendő osztalék előlegre vonatkozó igazgató-tanácsi határozatnak jóváhagyása.
3. Románia területén levő vonalhálózatunk üzemenek állami kezelésbe vétele, vagy megváltása.
4. A Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut megbízása magyar vonalaink üzemvitelével.
5. A kilépő igazgatósági tagok helycinek választás utján való betöltése.
7. Felügyelő-bizottság tagjainak választása 1923—25. évekre.
7. Netáni indítványok.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazásnál többet el nem vállalhat. A meghatalmazás alaklára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása, vagy hitelesítve legyen, vagy hogy a meghatalmazási okmány két tann által is aláírva legyen. A részvények le nem járt szelvényekkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt Aradon: a társaság főpénztáránál és az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál Budapesten: a Magyar Agrár- és Járadekbanknál és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél, Bécsben: Schoeller & Co. uraknál Berlinben: a Darmstädter und Nationalbanknál és a Berliner Bankinstitut Joseph Goldschmidt & Compnál. M m Frankfurtban: a Dresdner Bank in Frankfurt am Main-nál letendők, bol azokról megieelő elismervények adatnak.

Arad 1923. január hóban.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Aradi Hitelbank és Takarékpénztár RT.
Arad, Strada Alexandri (Salacz-utca) 6. 13649
Elfogad betéteket magas kamatozással.
Arany és ékszertárgyakra zálogkölcsönt nyújt.

Utleveleket 45 leírt láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet, főtér és Weiss Dávid nagykereskedése Str. Máraşesti (Kossuth-utca.)